

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การปฏิบัติเพื่อความร่วมมือระหว่างแพทย์กับพยาบาล
ในการดูแลผู้ป่วย ตามการรับรู้ของแพทย์และพยาบาล
ในโรงพยาบาลพิจิตร

ชื่อผู้เขียน อุตธารัตน์ ตั้งสิทธิโชค

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ เรมवल นันทสุภวัฒน์ ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.รัตนาวดี ขอนตะวัน กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ศิริพร สิงหนิตร กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วัฒน สุวรรณ กรรมการ

บทคัดย่อ

ความร่วมมือระหว่างแพทย์กับพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพของการรักษาพยาบาล การศึกษารุ่นนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติเพื่อความร่วมมือระหว่างแพทย์กับพยาบาลในการดูแลผู้ป่วย ตามการรับรู้ของแพทย์และพยาบาลในโรงพยาบาลพิจิตร ประชากรเป็นพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 112 คน และแพทย์ จำนวน 25 คน ที่ปฏิบัติงานประจำในโรงพยาบาลพิจิตร เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามสำหรับแพทย์และแบบสอบถามสำหรับพยาบาล ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการปฏิบัติเพื่อความร่วมมือระหว่างแพทย์กับพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยสำหรับแพทย์กับพยาบาล ซึ่งผู้ศึกษาสร้างขึ้นและได้นำแบบสอบถามไปหาความตรงตามเนื้อหา ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถามสำหรับแพทย์และแบบสอบถามสำหรับพยาบาล เท่ากับ 0.95 และ 0.90 หาความเชื่อมั่นด้วยวิธีทดสอบซ้ำ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแพทย์และของพยาบาลได้ค่าเท่ากับ 0.95 และได้ค่า 0.92 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า

1. ค่าคะแนนเฉลี่ยโดยรวมของการปฏิบัติเพื่อความร่วมมือระหว่างแพทย์กับพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยตามการรับรู้ของแพทย์ อยู่ในระดับดี ($\mu = 3.72, \sigma = 0.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของด้านการควบคุมอำนาจร่วมกันและด้านขอบเขตการปฏิบัติอยู่ในระดับดี ($\mu = 3.96, \sigma = 0.53$ และ $\mu = 4.00, \sigma = 0.55$ ตามลำดับ) ค่าคะแนนเฉลี่ยของด้านการคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับผู้ป่วยและด้านการรับรู้เป้าหมายร่วมกัน อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.48, \sigma = 0.61$ และ $\mu = 3.46, \sigma = 0.48$)

2. ค่าคะแนนเฉลี่ยโดยรวมของการปฏิบัติเพื่อความร่วมมือระหว่างแพทย์กับพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.45, \sigma = 0.55$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของด้านการควบคุมอำนาจร่วมกัน และด้านขอบเขตการปฏิบัติอยู่ในระดับดี ($\mu = 3.54, \sigma = 0.55$ และ $\mu = 3.72, \sigma = 0.59$ ตามลำดับ) ส่วนด้านการคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับผู้ป่วยและด้านการรับรู้เป้าหมายร่วมกันอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.23, \sigma = 0.67$ และ $\mu = 3.33, \sigma = 0.83$ ตามลำดับ)

3. ค่าคะแนนเฉลี่ยโดยรวมของการปฏิบัติเพื่อความร่วมมือระหว่างแพทย์กับพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยตามการรับรู้ของแพทย์และพยาบาลในโรงพยาบาลพิจิตรแตกต่างกัน โดยแพทย์รับรู้ว่ามี การปฏิบัติเพื่อความร่วมมือระหว่างแพทย์กับพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยโดยรวมและรายด้านสูงกว่าพยาบาลทุกด้าน

ผลการศึกษานี้มีข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารโรงพยาบาลและผู้บริหารกลุ่มงานการพยาบาลควรส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างแพทย์กับพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยให้ดีขึ้นต่อไป พยาบาลควรมีโอกาสในการศึกษาต่อและฝึกอบรมของพยาบาลให้มากขึ้น และควรสร้างเสริมบรรยากาศการปฏิบัติงานให้มีกิจกรรมร่วมกันระหว่างแพทย์กับพยาบาลอย่างสม่ำเสมอ

Independent Study Title	Collaborative Practice of Nurse – Physician in Patient Care Perceived by Nurses and Physicians of Phichit Hospital	
Author	Sutharat Tungstithishok	
M.N.S	Nursing Administration	
Examining Committee	Assoc. Prof. Raymoul Nantsupawat	Chairman
	Assoc. Prof. Dr. Ratanawadee Chontawan	Member
	Assoc. Prof. Siriporn Singhanetr	Member
	Asst. Prof. Wimon Tanasuwan	Member

Abstract

Nurse – physician collaboration in patient care is an important element to enhance quality of treatment and care . The purposes of this study were to examine and to compare the level of collaborative practice of nurse-physician in patient care as perceived by nurses and physicians at Phichit hospital. Population were 112 professional nurses and 25 physicians working at Phichit Hospital. The instruments was a set of questionnaire consisted of 2 parts: Part 1, a demographic data form; Part 2, The Nurse – Physician Collaborative Practice Scales (NPCPS) for nurses and physicians developed by the researcher, validated for content validity by panel experts. The content validity index for the NPCPS for physician and the NPCPS for nurses were 0.95 and 0.90 respectively. The reliability for the instrument was assessed using test – retest method. The reliability of the NPCPS for physician was 0.95 and that of the nurse was 0.92. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean and standard deviation.

The results of the study indicated that :

1. The total mean scores of collaborative practice of nurse - physician in patient care perceived by physicians was at a good level ($\mu = 3.72, \sigma = 0.44$). As for subscales, the mean scores of the mutual – power control subscale and the practice spheres subscale were at good levels ($\mu = 3.96, \sigma = 0.53$ and $\mu = 4.00, \sigma = 0.55$). The mean scores of the mutual concern subscale and the common goal subscale were at moderate levels ($\mu = 3.23, \sigma = 0.67$ and $\mu = 3.46, \sigma = 0.48$ respectively).

2. The total mean scores of collaborative practice of nurse – physician in patient care perceived by nurses was at a moderate level ($\mu = 3.45, \sigma = 0.55$). As for subscales, the mean scores of the mutual – power control subscale and the practice spheres subscale were at good levels ($\mu = 3.54, \sigma = 0.55$ and $\mu = 3.72, \sigma = 0.59$ respectively). The mean scores of the mutual concern subscale and the common goal subscale were at moderate levels ($\mu = 3.23, \sigma = 0.67$ and $\mu = 3.33, \sigma = 0.83$ respectively).

3. There was a significant difference between the total mean scores of collaborative practice as perceived by nurses and that of the physicians. The physicians perceived that they collaborated more than the nurses both total scores and the scores of every subscale.

It was recommended that hospital administrators and nurse administrators should encourage collaborative practice between physicians and nurses. Nurses should have more continuing education and training. Working environment and collaborative activities between nurses and physicians should be regularly promoted.